

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Затверджено:

Голова Приймальної комісії, ректор

В.С.Бакіров

ПРОГРАМА
фахових вступних екзаменів
з іноземних мов
на освітньо-кваліфікаційний рівень “Спеціаліст”
за напрямом 0305 “Філологія”
спеціальність 7.02030302 “Мова та література”
(денне відділення)

Затверджено:

Вченою радою факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені
В.Н. Каразіна
Протокол № 2 від 21.02.2014 р.

Голова Вченої ради

В.Г. Пасинок

Харків, 2014

Факультет іноземних мов

Структура

фахового вступного екзамену

на освітньо-кваліфікаційний рівень “Спеціаліст”

за напрямом 0305 “Філологія”

спеціальність 7.02030302 “Мова та література” (денне відділення)

Фаховий вступний екзамен з іноземної мови на рівень “Спеціаліст” складається з теоретичної і практичної частин. Теоретична частина іспиту перевіряє знання з теоретичної граматики, лексикології, стилістики іноземної мови за тестами множинного вибору по 10 питань з кожної теоретичної дисципліни.

Практична частина екзамену включає фаховий переклад з іноземної мови на українську обсягом 1800 друкованих одиниць.

Декан факультету
іноземних мов

В.Г.Пасинок

Програма з лексикології англійської мови

Тема 1. Лексикологія як наука про слово. Визначення слова, базової одиниці лексичної системи. Типи лексичних одиниць. Основні завдання лексикології

Тема 2. Семасіологія. Семантика лексичних одиниць. Поняття про сему. Семантична структура слова. Принципи аналізу семантичної структури слова. Поняття про полісемію

Тема 3. Морфологічна структура слова. Морфема. Типологія морфем. Морфологічна класифікація слів

Тема 4. Словотворення. Поняття про словотворну модель, типологія словотворних моделей

Тема 5. Афіксація. Типологія афіксів.

Тема 6. Конверсія та подібні процеси словотворення. Скорочення

Тема 7. Семантична структури слова. Компонентний та контекстний аналіз. Аналіз полісемантичних слів. Морфемний аналіз

Тема 8. Складні слова (compound words): базові принципи створення

Тема 9. Фразеологія як розділ лексикології. Поняття про фразову єдність. Поняття валентності. Класифікація фразових єдностей та принцип їх аналізу

Тема 10. Системна структура англійського словника. Поняття про лексико-семантичне поле. Типологія семантичних структур

Тема 11. Поняття про мотивацію. Типологія та причини семантичних змін

Тема 12. Лексичні категорії в словнику англійської мови. Омоніми. Синоніми. Антоніми

Тема 13. Запозичення у англійському словнику

Тема 14. Запозичення в англійському словнику. Національні варіанти англійської мови

Тема 15. Стилiстично маркована лексика англійської мови

Тема 16. Англійська лексикографія: історія та сучасність. Принципи класифікації словників

Тема 17. Стилiстично маркована і стилiстично нейтральна лексика

Програма з теоретичної граматики англійської мови

Морфологія сучасної англійської мови.

1. Theoretical Grammar of the English Language as a Subfield of Linguistics
2. The Place of Grammar in the Architecture of the English Language
3. Parts of Speech
4. Nouns and Articles
5. Verbs: Categorical Meaning, Morphemic Structure, Lexical / Grammatical Subclasses
6. Verbs: Categories of Person, Number, Aspect, Tense, Voice, Mood
7. Notional and Functional Parts of Speech in English

Синтаксис сучасної англійської мови.

1. Syntactic Units. The Phrase

2. The Sentence: Formal, Semantic and Functional Aspects. Structural Classification of Sentences
3. Simple Sentence Constituents
4. Composite Sentence Constituents
5. Logical/ Semantic Relations Between Clauses
6. The Role Structure of Sentences
7. Sentence Pragmatics
8. Formal, Semantic and Pragmatic Aspects of the English Sentence

Програма зі стилістики англійської мови

1. Загальнотеоретичні проблеми стилістики.

Предмет і завдання стилістики. Стилiстика у системi наук. Загальнометодичнi основи стилiстики. Загальнонауковi основи стилiстики. Iсторiя походження, теорiя та метод стилiстики. Лiтературознавча та лiнгвостилiстика. Стилiстика як лiнгвiстична дисциплiна. Рiвнi аналізу. Стилi та стилiстика. Явище синонiмiї. Типи синонiмiв. Прикладна та лiтературознавча стилiстика. Стилiстика вiд автора та стилiстика сприйняття як стилiстика декодування. Стилiстична функцiя.

2. Стилiстична фонетика, графо-фонетика i графiка.

Фонетичнi засоби стилiстики: Звуконаслiдування (ономатопiя), алiтерацiя, асонанс, консонанс. Евфонiя, какофонiя. Графiко-фонетичнi засоби стилiстики. Графiчнi засоби. Рифма. Ритм. Наголос.

3. Стилiстична морфологiя.

Поняття про виразний засiб та стилiстичний засiб на морфологiчному рiвнi.

Стилiстичнi засоби використання iменникiв.

Стилiстичний потенцiал форм генетива та множини. Стилiстичнi функцiї артикля. Протиставлення в системi займенникiв як фактор стилю. Рiзнi засоби пiдсилення приiменникiв.

Стилiстичнi можливостi дiєслiвних категорiй. Прислiвники та iх стилiстичнi функцiї.

4. Стилiстична лексикологiя.

Денотативне i конотативне значення слова. Емоцiйна, оцiночна, експресивна i стилiстична складова конотацiї.

Стилiстична диференцiацiя словарного складу сучасної англiйської мови.

Стилiстичне використання слiв, якi входять до лексико-стилiстичної парадигми.

Стилiстичнi функцiї слiв високого стилiстичного тону: поетизми, архаїзми, варваризми, книжковi слова, неологiзми, термiни.

Стилiстичнi функцiї слiв зниженого стилiстичного тексту: колоквiалiзми, сленг, жаргонiзми, дiалектизми, професiоналiзми, вульгарiзми.

Стилiстичне використання фразеологiї.

5. Стилiстичний синтаксис.

Поняття стилістичного засобу на синтаксичному рівні.

Виразні засоби синтаксису які засновані на редукції вихідної моделі: еліпсис, умовчання (апозіопезис), номінативні речення, безсполучниковий зв'язок (асиндетон).

Синтаксичні виразні засоби, які засновані на експансії вихідної моделі: повтор, перелічення, синтаксична тавтологія, багатосполучниковий зв'язок (полісиндетон), емфатичні конструкції, вставні речення.

Синтаксичні виразні засоби, які засновані на зміні порядку проходження компонентів вихідної моделі: інверсія, дистантне розташування синтаксично зв'язаних одиниць речень, обособлення.

Стилістичні засоби, які засновані на формальних та змістових взаємодіях кількох синтаксичних конструкцій або речень у контексті: паралелізм, хіазм, анафора, епіфора.

Стилістичні засоби, які засновані на транспозиції значення способу граматичного зв'язку між компонентами речень або реченнями: парцеляція.

6. Стилістична семасіологія.

Семантологія як наука.

Фігури заміщення. Фігури кількості: гіпербола, мейозис, літота.

Фігури якості: метонімія, синекдоха, перифраз, евфемінізм, метафора, антономазія, персоніфікація, алегорія, іронія.

Фігури поєднання.

Фігури тотожності: порівняння, синоніми-замісники, синоніми-уточнення.

Фігури протиставлення: антитеза, оксюморон.

Фігури нерівностей: наростання (клаймекс), розбивка, каламбур, зевгма.

7. Стилістика тексту.

Текст і деякі вихідні та основні поняття стилістики. Способи аналізу художнього тексту. Контекст. Текстова інтерпретація.

Деякі основні категорії тексту. І їх стилістичне використання: інтегративність тексту, дискретність тексту, персональність/інперсональність тексту, установа на читача.

8. Функціональна стилістика.

Стилістична диференціація сучасної англійської мови. Мовна система, функціональні стилі і індивідуальне мовлення.

Основні протиставлення на рівні норми.

Функціональні стилі мовної діяльності: офіційно-діловий, науково-професійний, газетний, публіцистичний, літературний, розмовний.

Програма підготовки до фахового перекладу з англійської мови

Підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» за напрямом філологія передбачає вміння здійснювати письмовий переклад як з рідної мови (української) на іноземну (англійську), так і навпаки.

З цією метою у студентів мають бути сформовані фонові знання щодо найголовніших понять у суспільно-політичній, економічній та юридичній галузі. Студенти мають володіти навичками письмового перекладу без словника в межах текстів зазначеної тематики. При цьому увага приділяється видам перекладу та засобам досягнення передачі змісту повідомлення іноземною мовою засобами рідної мови і навпаки.

Для цього здійснюється ознайомлення студентів із загальним поняттям щодо системи найголовніших понять у суспільно-політичній, економічній та юридичній галузі, засвоєння студентами відповідної термінології, розвиток фахових навичок та умінь майбутніх перекладачів.

Після проходження даної підготовки студенти повинні **знати**: найголовніші поняття в суспільно-політичній, економічній та юридичній галузі, їх термінологію, значення і сферу вживання, типові проблеми, що виникають під час галузевого перекладу, типи, види перекладу і засоби досягнення передачі змісту повідомлення іноземною мовою засобами рідної мови і навпаки у суспільно-політичній, економічній та юридичній галузі; **вміти**: перекладати у двосторонньому режимі як з рідної мови (української) на іноземну (англійську), так і навпаки тексти у суспільно-політичній, економічній та юридичній галузі.

Суспільно-політичний блок

1. Міжнародні організації.

Тема 1. Організація Об'єднаних Націй

Тема 2. Європейський союз. Частина 1.

Тема 3. Європейський союз. Частина 2.

Тема 4. Організація з безпеки і співробітництва в Європі

2. Міжнародні організації.

Тема 1. Північно-Атлантичний Союз

Тема 2. Асоціація Країн Південно-Східної Азії

Тема 3. Світова Організація Торгівлі

Тема 4. Міжнародний Валютний Фонд

3. Система державного управління США.

Тема 1. Конституція США

Тема 2. Повноваження президента

Тема 3. Функції міністерств

Тема 4. Законодавча влада

4. Система державного управління США

Тема 1. Судова гілка влади

Тема 2. Місцевий уряд США

Тема 3. Роль громадянина

Економічний блок

1. Економіка США.

Тема 1. Структура економіки

Тема 2 Умови економічного зростання

Тема 3 Інфляція та конкуренція

Тема 4 Промислове виробництво та послуги

2. Економіка США.

Тема 1. Інвестування

Тема 2. Зайнятість та продуктивність

Тема 3. Експорт та імпорт

Юридичний блок

1. Юридична система США

Тема 1. Види права в США

Тема 2. Судова система США

Тема 3. Цивільне судочинство США

Рекомендована література зі стилістики

Базова

1. Galperin I.R. Stylistics. - М., 1971, 1977.

2. Мороковський А.Н., Вороб'єва О.П., Ликошерет Н.И., Тимошенко З.В. Стилiстика англiйського язика. - Киев, 1984.

3. Арнольд И.В. Стилiстика сoвременного англiйського язика (стилiстика декодирования).

4. Kukharenko V.A. A Book of Practice in Stylistics. – М., 1986.

Допоміжна

1. Пелевина Ю.М. Стилiстический анализ художественного текста. Л., 1980.

2. Скребнев Ю.М. Очерки по теории стилiстики. - Горький, 1975.

3. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М., 1981.

4. Наер В.Л. Функциональные стили англiйського язика. М., 1981.

5. Sosnovskaya V. V. Analytical Reading. - М., 1974.

6. Crystal D., Davy D. Investigating English Style. - London, 1979.

7. Разинкина Н.М. Функциональная стилiстика англiйського язика. - М., 1989.

8. Виноградов В.В. Стилiстика. Теория поэтической речи. Поэтика. - М., 1963.

9. Одинцов В.И. Стилiстика текста. - М., 1980.

10. Linguostylistics: Theory and Method/ ed. by O. Akhmanova. -М., 1972.

11. Birch David and Michael O'Toole. The Functions of Style. - London, 1987.
12. Freeman Donald. Essays in Modern Stylistics. - L., 1981.
13. Leech Geoffrey and Michael Short. Style in Fiction. - L., 1981.
14. Widdowson Henry. Stylistics and the Teaching of Literature. - L., 1975.

Інформаційні ресурси

13. Cambridge Dictionary online: <http://dictionary.cambridge.org/>
14. Longman English Dictionary online: <http://www.ldoceonline.com/>
15. Macmillan English Dictionary and Thesaurus: <http://www.macmillandictionary.com/>
16. Thesaurus. Com: <http://thesaurus.reference.com/>
17. Online English Thesaurus: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>

Рекомендована література з лексикології

Базова

1. Антрушина Г.Б., Афанасьєва О.В., Морозова Н.Н. Лексикологія англійського мови: Учеб. посібник для студентів. - М.: Дрофа, 1999. - 288 с.
2. Арнольд І.В. Лексикологія сучасного англійського мови: Учеб. для ун-ів і фак-ів ін. мов. - 3-є вид., М: Виш. шк., 1986. - 295 с.
3. Rayevskaya M.M. English lexicology. Kiev, 1979.

Допоміжна

1. Никитин М.В. Основи лінгвістическої теорії значення: Уч. посібник. - М.: Вишья школа, 2003. - 168 с.
2. Кубрякова Е.Г. Мова і знання. - М. : Школа «Мови славянських культур», 2004.
3. Кунін А.В. Англійська фразеологія. - М.: Вишья школа, 1981.
4. Попова З.Н., Стернін І.А. Мова і національна картина світу. - Воронеж, 2003. - 60 с.
5. Роль людського фактора в мові. Мова і картина світу. Отв. ред. Б.А. Серєбренников. МЛ, 1988. - 216 с.

Інформаційні ресурси

1. Cambridge Dictionary online: <http://dictionary.cambridge.org/>
2. Longman English Dictionary online: <http://www.ldoceonline.com/>
3. Merriam-Webster online dictionary: <http://www.merriam-webster.com/>
4. Dictionary.com: <http://dictionary.reference.com/>
5. One Look Dictionary Search (definitions): <http://www.onelook.com/>
6. Macmillan English Dictionary and Thesaurus: <http://www.macmillandictionary.com/>
7. Thesaurus. Com: <http://thesaurus.reference.com/>
8. Oxford Thesaurus Dictionary: <http://thesaurus.reference.com/>
9. Google Battle: <http://googlebattle.com/>
10. Wordia: <http://www.ordia.com/>
11. Online Etymology Dictionary: <http://www.etymonline.com/>
12. Online English Thesaurus: <http://www.lingvozone.com/free-online-thesaurus>

Рекомендована література з теоретичної граматики

Базова

1. Blokh M.Y. A Course in Theoretical English Grammar. - М, 1983, 2000. - 383 p.
2. Volkova L.M. Theoretical Grammar of English: Modern Approach. - К: Освіта

України, 2009. - 253 р.

3. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика английского языка. - М., 1981. -285 с.

4. Морозова И.И., Паповянец Э.Г. Методические указания и задания для самостоятельной работы по курсу теоретической грамматики: Морфология. - Харьков, 1989.-32 с.

5. Морозова О.І., Паповянец Е.Г. Методичні вказівки та матеріали до курсу теоретичної граматики сучасної англійської мови (морфологія) для студентів 4 курсу факультету іноземних мов. - Харків, 2000. — 48 с

Допоміжна

1. Bocharova M.V. Theoretical English Grammar. Part. 1: Morphology. – Изд-во Воронежского государственного университета, 2007. - 47 с.

2. Khlebnikova I.B. Essentials of English Morphology. - М., 1994. -90 р.

3. Rayevska N.M. Modern English Grammar. - К., 1976. - 304 с

4. Valeika L., Buitkiene J. An Introductory Course in Theoretical English Grammar. -Vilnius, 2003. - 136 р.

5. Кобрина Н.А., Болдырев Н.Н., Худяков А.А. Теоретическая грамматика современного английского языка. - М.: Высшая школа, 2007. - 368 с.

Інформаційні ресурси

Матеріали веб-сайту englishtips.org.

Рекомендована література з курсу практики перекладу

Базова

1. Ребрій О.В. Міжнародні організації. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). – Вінниця: Поділля-2000, 2005. – 332 с.

2. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ребрій О.В., Ліпко І.П., Ярошук І.П. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Система державного управління США. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). – Вінниця: Нова книга, 2006. – 400 с.

3. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярошук І.П. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). – Вінниця: Нова книга, 2005. – 496 с.

4. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П., Ліпко І.П. Переклад англійської юридичної літератури. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). – Вінниця: Нова книга, 2007. – 720 с.

Допоміжна

1. Балла М.І. Англо-український словник: У 2 т. – К.: Освіта, 1996. – Т.1. –752 с. – Т.2. – 712 с.

2. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін) / Упорядники: Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Тернопіль: Вид-во „Економічна думка” ТАНГ, 2003 р. – 60 с.
3. Вища освіта України і Болонський процес// Навчальна програма. – Київ – Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В.Гнатюка, 2004. – 18 с.
4. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. – К.: ІВЦ Політехніка, 2003. – 200 с.
1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової та технічної літератури. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). – Вінниця: Нова книга, 2006. – 512 с.
5. Матеріали науково-практичного семінару „Кредитно-модульна система підготовки фахівців у контексті Болонської декларації”. – Львів, 21-23 листопада 2003. – Львів: Львівська політехніка. – 111 с.
6. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003 – 2004 рр.) / За редакцією В.Г. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Тернопіль: ТДПУ імені В. Гнатюка, 2004. – 147 с.
7. Ребрій О.В. Перекладацький скоропис: Посібник для навчання усного послідовного перекладу з англійської мови /Під ред. д.п.н. Л.М. Черноватого та д.ф.н. В.І. Карабана. – Вінниця: Поділля-2000, 2002. – 112 с.

10.2. Інформаційні ресурси

1. www.accreditation-council.de/
2. www.europa.eu.int/comm/education/recognition/

Програма з французької мови

Граматичні теми:

1. Дієслово (mode indicatif, subjunctif, conditionnel)
2. Узгодження часів
3. Іменник
4. Артиклю
5. Прийменник
6. Займенник
7. Прислівник

Лексичні теми

1. Здоров'я
2. Економіка і суспільство
3. Освіта
4. Проблеми житла
5. Екологія

Програма Лексикології французької мови

1. Мета курсу лексикології. Лексикологія як частина мовознавства. Проблема дефініції.
2. Основні типи лексикологій: загальна, частинна, діахронічна, синхронічна. Зв'язок лексикології з граматиною, фонетикою, стилістикою та історією мови.
3. Основний словниковий фонд сучасної французької мови та його характерні особливості.
4. Проблема слова. Функції слова.
5. Мотивовані та немотивовані слова. Фонетична і граматична характеристика слів французької та української мов.
6. Шляхи збагачення французької лексики. Змінення значення слова. Основні засоби переосмислення значень.
7. Полісемія. Семантична структура полісемічних слів у французькій та українській мовах. Омоніми.
8. Метафора та метонімія. Табу та евфемізми. Літота та гіпербола.
9. Розширення та звуження значення слова. "Покращення" та "погіршення" значення слова.
10. Словотворення в сучасній французькій та українській мовах. Основні типи словотворення. Деривація. Конверсія.
11. Словотворення в сучасній французькій та українській мовах. Верлан. Скорочення.
12. Запозичення як відображення культурно-історичних зв'язків між народами. Асиміляція запозичень. Типи запозичень.

13. Фразеологія сучасної французької та української мов. Класифікація фразеологічних одиниць. Структурні типи фразеологічних одиниць.

14. Лексикографія. Характеристика найважливіших типів словників.

Програма з Теоретичної граматики французької мови

1. Характеристика основних напрямів в зарубіжній лінгвістиці.
2. Мова та мовлення. Актуалізація.
3. Асиметрія в граматиці.
4. Основні граматичні одиниці.
5. Слово.
6. Лексичне та граматичне значення слова.
7. Класифікація частин мови.
8. Іменник.
9. Артикль та детермінативи.
10. Прикметник.
11. Займенник.
12. Дієслово.
13. Прислівник.
14. Прийменник.
15. Сполучник.
16. Частки та слова-фрази.
17. Вигуки.
18. Теорія речення.
19. Просте речення.
20. Складне речення.
21. Типи підрядних речень.

Програма зі стилістики французької мови

1. Становлення стилістики як науки. Предмет вивчення загальної стилістики.
2. Стилiстичне значення. Мови та стилі. Функціональні стилі французької мови.
3. Розмовний стиль французької мови. Особливості фонетики, граматики, лексики та синтаксису розмовного стилю.
4. Стилiстична диференціація французької лексики. Стилiстично нейтральна лексика.
5. Слова, що належать до спеціальної термінології. Стилiстичний аспект термінів, що належать до різних рівнів лексики.
6. Архаїзми, історизми. Неологізми. Слова, що належать до арго. Запозичення з інших мов.
7. Вибір та використання мовних засобів. Синоніми.
8. Тропи та фігури
9. Класифікація функціональних стилів французької мови. Стилiстичний аналіз художнього тексту.

Програма з практики перекладу французької мови

Підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» за напрямом філологія передбачає вміння здійснювати письмовий переклад як з рідної мови (української) на іноземну (французьку), так і навпаки.

В результаті проходження даного курсу, студент повинен знати: найголовніші поняття економічної системи Франції, банківської справи, структури та діяльності французьких підприємств; термінологію даних галузей, її значення й сферу вживання; типові проблеми, що виникають під час галузевого перекладу; типи, види перекладу й засоби досягнення передачі змісту повідомлення іноземною мовою засобами рідної мови і навпаки у галузях, що вивчаються; та вміти: перекладати у двосторонньому режимі (з французької мови на українську та з української мови на французьку) тексти, що відносяться до економічної системи Франції, її підприємств, банківської системи, в усній (послідовний переклад і переклад з аркуша) та письмовій формах.

Тематичне наповнення курсу:

Банківська система

Діловодство

Французькі підприємства

Відділ покупок, продаж

Бухгалтерія

Транспорт

Пошта

Страхування

Реклама

Імпорт, експорт, митниця

Біржа, податки, профспілки

Торгівельно-промислові палати

Франція і франкофонія у світі

Соціально-економічна панорама Франції

Міжнародний обмін Франції з країнами ЄС

Прийом на роботу у Франції

Кадри французьких підприємств

Види підприємств у Франції

Виробництво/Галузі французького права

Маркетинг і реклама/ Джерела французького права

Продаж/Державний устрій Франції

Фінансова система підприємства/ Суди Франції

Життя підприємства/Адміністративна судова система Франції

Банківська система/Працівники юридичної галузі Франції

Рекомендована література

Теоретична граматики французької мови

1. Андриевская А.А. Синтаксис современного французского языка / А.А. Андриевская. – К. : Вища школа, 1973. – 203 с.

2. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Пер. с франц. Е.В.Вентцель и Т.В.Вентцель. – М. : Изд-во иностранной литературы, 1955. – 416 с.
3. Басманова А.Г. Синтаксис предложения французского языка / А.Г. Басманова, А.Н. Тарасова. – М. : Высшая школа, 1986. – 208 с.
4. Васильева Н.М. Французский язык. Теоретическая грамматика. Морфология. Синтаксис / Н.М. Васильева, Л.П. Пицкова. – М. : Лист Нью, 2004. – 416 с.
5. Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка / В.Г. Гак. – М. : Добросвет, 2000. – 832 с.
6. Илия Л.И. Синтаксис современного французского языка. Теоретический курс / Л.И. Илия. – М. : Наука, 1962. – 384 с.
7. Илия Л.И. Пособие по теоретической грамматике французского языка / Л.И. Илия. – М. : Высшая школа, 1979. – 215 с.
8. Реферовская Е.А. Теоретическая грамматика французского языка / Е.А. Реферовская, А.К. Васильева. – Ч. 2. Синтаксис простого и сложного предложений. – М. : Просвещение, 1983. – 334 с.
9. Штейнберг Н.М. Грамматика французского языка. Часть I. Морфология и синтаксис частей речи / Н.М. Штейнберг. – Ленинград : Просвещение, 1972. – 342 с.
10. Frontier A. La grammaire du français / A. Frontier. – P. : Belin, 1997. – 751 p.
11. Grammaire Larousse du français contemporain / Chevalier J.-C., Blanche-Benveniste C., Arrive M., Peytard J.-P. – P. : Librairie Larousse, 1964. – 485 p.
12. Grevisse M. Le Bon Usage. Grammaire française avec des Remarques sur la langue française d'aujourd'hui / M. Grevisse. – P. : Duculot, 1986. – 1520 p.
13. Riegel M. Grammaire méthodique du français / M. Riegel, Ch. Pellat J.-, R. Rioul. – P. : Presses Universitaires de France, 1994. – 646 p.
14. Wagner R.L. Grammaire du français classique et moderne / R.L. Wagner, J. Pinchon. – P. : Hachette, 1967. – 640 p.

Стилістика французької мови

1. Балли Ш. Французская стилистика. – М., 2001. – 325 с.
2. Морен М., Тетеревникова Н. Стилистика современного французского языка. – М., 1970. – 261с.
3. Хованская З., Дмитриева Л. Стилистика французского языка. – М., 1991. – 395с

Лексикологія французької мови

1. Критская О.В., Морен М.К. Сборник упражнений по лексикологии французского языка. – Л., 1967.
2. Лопатникова Н.Н., Мовшович Н.А. Лексикология современного французского языка (на французском языке). – М., 1982.
3. Методические указания и задания для самостоятельной работы по дисциплине “Лексикология современного французского языка”(составитель Джандоева П.В.). – Харьков, 1990.
4. Тимескова И.Н. Сборник упражнений по лексикологии (на французском языке). – Л., 1971.

5. Тимескова И.Н., Тархова В.А. Лексикология современного французского языка (на французском языке). – Л., 1967.
6. Eterstein C., Lesot A. Pratique du français. – Paris, 1986.
7. Музейник І.В. Лексикологія сучасної французької мови. Навчально-методичний посібник для студентів заочного відділення факультету іноземних мов. – Харків, 2006.

Практика перекладу французької мови

1. Дробязко О.Є. Ділова французька мова. Посібник для студентів факультету іноземних мов. Частина 1 / О.Є. Дробязко. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2000. – 72 с.
2. Дробязко О.Є. Ділова французька мова. Посібник для студентів факультету іноземних мов. Частина 2 / О.Є. Дробязко. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2000. – 74 с.
3. Справи бізнесу французькою мовою: Навчальні матеріали. Частина перша, укладачі: Григор'єв М.В., Дробязко О.Є. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 88 с.
4. Справи бізнесу французькою мовою: Навчальні матеріали. Частина друга, укладачі: Григор'єв М.В., Дробязко О.Є. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 76 с.

Програма з німецької мови

Граматичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Infinitiv Passiv (інфінітив пасивного стану)
2. Satzreihe (складнопідрядне речення)
3. Satzgefüge (складносурядне речення)
4. Zeitformen (форми часу)
5. Indikativzeitformen (форми часу в дійсному способі)
6. Konjunktivzeitformen (форми часу в умовному способі)
7. Konjunktiv in der indirekten Rede, Konjunktiv I (умовний спосіб у непрямій мові, кон'юнктив I)
8. Konjunktiv II (кон'юнктив II)
9. Rektion der Verben (управління дієслів)

Лексичні теми, що акцентуються під час іспиту:

1. Die Europäische Union (Європейський Союз)
2. Die Vereinten Nationen (Об'єднані нації)
3. Verfassung und Staatsaufbau der BRD (Конституція та устрій ФРН)
4. Deutschland – Land und Kultur (Німеччина – країна та культура)
5. Verfassung und Staatsaufbau der Ukraine (Конституція та устрій України)
6. Staatsorgane und Wirtschaft der Ukraine (Державні органи управління та економіка України)

Програма курсу з дисципліни «Лексикологія німецької мови»

Тема 1. Лексикологія як розділ мовознавства і як навчальна дисципліна

- 1.1. Предмет лексикології – вчення про словниковий склад мови.
- 1.2. Теоретичне та практичне значення лексикології.
- 1.3. Лексикологічні напрями.
- 1.4. Розділи лексикології.
- 1.5. Лексикологія та лексикографія.
- 1.6. Взаємозв'язок лексикології з лінгвістичними дисциплінами.
- 1.7. Методологічні принципи лексикології.

Тема 2. Слово як основна номінативна одиниця мовної діяльності

- 2.1. Поліфункціональність слова.
- 2.2. Слово як єдність звучання та значення.
- 2.3. Формальна структура слова.
- 2.4. Особливості фонетичного оформлення німецького слова.
- 2.5. Морфологічна структура німецького слова.

Тема 3. Лексичне значення слова

- 3.1. Екстралінгвістичні та інтралінгвістичні етапи формування семантичної структури слова.
- 3.2. Визначення семантики слова на основі теорії відображення.
- 3.3. Денотативні, сигніфікативні та конотативні компоненти лексичного значення.
- 3.4. Конфігурація семем як один із способів об'єктивації лексичного значення.
- 3.5. Способи номінації у сучасній німецькій мові.
- 3.6. Первинна та вторинна номінація.
- 3.7. Мотивовані та немотивовані знаки. Найменування за ознакою. Внутрішня структура слова.

Тема 4. Синтагматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 4.1. Лінійний характер синтагматичних зв'язків лексичних одиниць.
- 4.2. Валентність та дистрибуція.
- 4.3. Лексико-семантична сполученість слів.
- 4.4. Характеристика словників валентності та дистрибуції німецьких дієслів, іменників та прикметників.

Тема 5. Парадигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 5.1. Парадигматичні відносини та метод субституції.
- 5.2. Синоніми та їх типи: ідеографічні, стилістичні синоніми, територіальні чи регіональні дублети. Синонімічні ряди та їх структура. Системний характер синонімів, співвідношення синонімії та полісемії, синонімії та антонімії, поповнення синонімічних рядів завдяки запозиченням та діалектичним словам.
- 5.3. Антоніми та їх типи: різнокореневі, однокореневі, внутрішньослівні, контрадикторні, контрарні, комплементарні.
- 5.4. Гіперонімічні відношення між словами. Співвідношення гіперонімів та гіпонімів у складі лексично-семантичних груп та тематичних рядів. Семантичні поля та лексико-семантичні групи.

Тема 6. Епідигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 6.1. Багатозначність як діахронне явище
- 6.2. Лексична омонімія та засоби її відмежування від багатозначності

Тема 7. Семантична деривація або змінювання значення слова

- 7.1. Екстралінгвістичні та інтралінгвістичні причини зміни слова.
- 7.2. Типи семантичної деривації: генералізація, спеціалізація, значення, найменування.

7.3. Асоціативні типи переносу найменування: метафора, метонімія, евфемізм. Лексико-семантична система та процеси семантичної деривації.

Тема 8. Словотвір як відносно самостійна дисципліна

8.1. Становлення вчення про словотвір як окремої галузі лінгвістичної науки.

8.2. Зв'язки словотвору зграматикою, лексикологією, стилістикою, лінгвістикою тексту.

8.3. Словотворчі одиниці: дериват, словотворча пара, словотворчий тип, словотворчий ланцюжок, словотворча парадигма, словотворче гніздо, словотворчий ряд, словотворча категорія.

8.4. Методи словотворчого аналізу. Словотворчий та морфемний аналізи. Аналіз за безпосередньо складовими. Трансформаційний аналіз. Словотворче моделювання. Семантичний аналіз дериватів. Внутрішня валентність слова.

Тема 9. Рухомість лексико-семантичної системи німецької мови

9.1. Характерні риси словникового складу: наявність центру та периферії, взаємодія постійних та тимчасових компонентів, різноманітність семантичних відносин між компонентами, системний характер, постійний кількісний ріст.

9.2. Неологізми та архаїзми.

Тема 10. Лексичні запозичення

10.1. Соціальні та лінгвістичні причини запозичень.

10.2. Фонетична, графічна, граматична, лексична асиміляція запозичень.

10.3. Хронологічна періодизація латинських, французьких, слов'янських, італійських, англійських запозичень.

10.4. Інтернаціональна лексика у сучасній німецькій мові. Особливості розвитку лексичних запозичень у сучасній німецькій мові.

Тема 11. Професійно-соціальна диференціація словникового складу

11.1. Характеристика професійної лексики і жаргонів.

11.2. Наукова та технічна термінологія як особливий вид професійної лексики. Сутність терміну, співвідношення професійної лексики, жаргонів та термінології, способи творення спеціальних термінів, запозичена термінологія.

11.3. Мовна характеристика певних соціальних та вікових груп. Сучасний молодіжний жаргон. Модні слова. Арго та його соціальне коріння.

11.4. Співвідношення загальнословникового складу та спеціальної лексики.

Тема 12. Територіальна диференціація словникового складу німецької мови

12.1. Національні варіанти німецької мови.

12.2. Загальна характеристика мови ФРН, австрійського та швейцарського варіантів німецької мови.

12.3. Поняття територіальної диференціації. Соціолінгвістичні причини виникнення територіальних розбіжностей в лексиці німецької мови.

12.4. Співвідношення літературної мови та діалектів. Процес запозичення діалектів в літературній мові.

12.5. Роль територіальних варіантів в збагаченні лексики німецької мови. Провідні тенденції розвитку територіальних варіантів. Територіальні дублети і територіальні синоніми.

Тема 13. Загальні проблеми фразеології

13.1. Предмет, завдання і місце фразеології в сучасному мовознавстві.

13.2. Методи дослідження фразеології.

13.3. Вільні словосполучення та їх лексикалізація. Проблема стійкості та ідіоматичності мовних утворень.

13.4. Стійкі словосполучення і фразеологічні одиниці. Межі фразеології.

13.5. Проблеми класифікації фразеологічних одиниць.

13.6. Семантичні опозиції фразеологічних та лексичних одиниць (фразеологічна синонімія фразеологічна полісемія – лексична полісемія фразеологічна антонімія – лексична антонімія).

Тема 14. Спирні питання фразеології та її текстотвірні потенції

14.1. Основні типи фразеологічних одиниць сучасної німецької мови та їх коротка характеристика: дієслівні фразеологічні одиниці, парні слова, компаративні сполучення, запозичена фразеологія.

14.2. Специфіка "крилатих" слів, приказок, прислів'їв. Стійкі словесні комплекси, що знаходяться за межами фразеологічного фонду лексичні єдності, фразеологізовані утворення, аналітичні конструкції, типові граматико-стилістичні конструкції.

14.3. Проблема структурно-семантичного моделювання фразеологічних одиниць.

14.4. Стилістичне використання фразеологізмів в художній літературі та публіцистиці.

Тема 15. Лексикографія

15.1. Принципи лексикографії.

15.2. Характеристики окремих типів словників. Парадигматичні словники. Синтагматичні словники. Епідигматичні словники

Програма курсу з дисципліни «Порівняльна лексикологія німецької мови»

Тема 1. Лексикологія як розділ мовознавства і як навчальна дисципліна.

Порівняльна лексикологія.

1.8. Предмет лексикології – вчення про словниковий склад мови.

1.9. Теоретичне та практичне значення лексикології.

1.10. Лексикологічні напрями.

1.11. Розділи лексикології.

1.12. Лексикологія та лексикографія.

1.13. Взаємозв'язок лексикології з лінгвістичними дисциплінами.

1.14. Методологічні принципи порівняльної лексикології.

Тема 2. Слово як основна номінативна одиниця мовної діяльності

- 2.1. Поліфункціональність слова.
- 2.2. Слово як єдність звучання та значення.
- 2.3. Формальна структура слова.
- 2.4. Особливості фонетичного оформлення німецького та українського слова.
- 2.5. Морфологічна структура німецького та українського слова.

Тема 3. Лексичне значення слова

- 3.1. Екстралінгвістичні та інтралінгвістичні етапи формування семантичної структури слова.
- 3.2. Визначення семантики слова на основі теорії відображення.
- 3.3. Денотативні, сигніфікативні та конотативні компоненти лексичного значення.
- 3.4. Конфігурація семем як один із способів об'єктивації лексичного значення.
- 3.5. Способи номінації у сучасній німецькій та українській мові.
- 3.6. Первинна та вторинна номінація.
- 3.7. Мотивовані та немотивовані знаки. Найменування за ознакою. Внутрішня структура слова.

Тема 4. Синтагматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 4.1. Лінійний характер синтагматичних зв'язків лексичних одиниць.
- 4.2. Валентність та дистрибуція.
- 4.3. Лексико-семантична сполученість слів.
- 4.4. Характеристика словників валентності та дистрибуції німецьких та українських дієслів, іменників та прикметників.

Тема 5. Парадигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 5.1. Парадигматичні відносини та метод субституції.
- 5.2. Синоніми та їх типи: ідеографічні, стилістичні синоніми, територіальні чи регіональні дублети. Синонімічні ряди та їх структура. Системний характер синонімів, співвідношення синонімії та полісемії, синонімії та антонімії, поповнення синонімічних рядів завдяки запозиченням та діалектичним словам.
- 5.3. Антоніми та їх типи: різнокореневі, однокореневі, внутрішньослівні, контрадикторні, контрарні, комплементарні.
- 5.4. Гіперонімічні відношення між словами. Співвідношення гіперонімів та гіпонімів у складі лексично-семантичних груп та тематичних рядів. Семантичні поля та лексико-семантичні групи.

Тема 6. Епідигматичні зв'язки слів у лексико-семантичній системі мови

- 6.1. Багатозначність як діахронне явище
- 6.2. Лексична омонімія та засоби її відмежування від багатозначності

Тема 7. Семантична деривація або змінювання значення слова

- 7.1. Екстралінгвістичні та інтралінгвістичні причини зміни слова.

7.2. Типи семантичної деривації: генералізація, спеціалізація, значення, найменування.

7.3. Асоціативні типи переносу найменування: метафора, метонімія, евфемізм. Лексико-семантична система та процеси семантичної деривації.

Тема 8. Словотвір як відносно самостійна дисципліна

8.1. Становлення вчення про словотвір як окремої галузі лінгвістичної науки.

8.2. Зв'язки словотвору з граматиною, лексикологією, стилістикою, лінгвістикою тексту.

8.3. Словотворчі одиниці: дериват, словотворча пара, словотворчий тип, словотворчий ланцюжок, словотворча парадигма, словотворче гніздо, словотворчий ряд, словотворча категорія.

8.4. Методи словотворчого аналізу. Словотворчий та морфемний аналізи. Аналіз за безпосередньо складовими. Трансформаційний аналіз. Словотворче моделювання. Семантичний аналіз дериватів. Внутрішня валентність слова.

Тема 9. Рухомість лексико-семантичної системи німецької мови у порівнянні з українською

9.1. Характерні риси словникового складу: наявність центру та периферії, взаємодія постійних та тимчасових компонентів, різноманітність семантичних відносин між компонентами, системний характер, постійний кількісний ріст.

9.2. Неологізми та архаїзми.

Тема 10. Лексичні запозичення в німецькій та українській мові

10.1. Соціальні та лінгвістичні причини запозичень.

10.2. Фонетична, графічна, граматична, лексична асиміляція запозичень.

10.3. Хронологічна періодизація латинських, французьких, слов'янських, італійських, англійських запозичень.

10.4. Інтернаціональна лексика у сучасній німецькій та українській мові. Особливості розвитку лексичних запозичень у сучасній німецькій та українській мові.

Тема 11. Професійно-соціальна диференціація словникового складу

11.1. Характеристика професійної лексики і жаргонів.

11.2. Наукова та технічна термінологія як особливий вид професійної лексики. Сутність терміну, співвідношення професійної лексики, жаргонів та термінології, способи творення спеціальних термінів, запозичена термінологія.

11.3. Мовна характеристика певних соціальних та вікових груп. Сучасний молодіжний жаргон. Модні слова. Арго та його соціальне коріння.

11.4. Співвідношення загальнословникового складу та спеціальної лексики.

Тема 12. Територіальна диференціація словникового складу німецької та української мов.

12.1. Національні варіанти німецької мови. Уніцентричність української мови.

12.2. Загальна характеристика мови ФРН, австрійського та швейцарського варіантів німецької мови.

12.3. Поняття територіальної диференціації. Соціолінгвістичні причини виникнення територіальних розбіжностей в лексиці німецької та української мови.

12.4. Співвідношення літературної мови та діалектів. Процес запозичення діалектів в літературній мові.

12.5. Роль територіальних варіантів в збагаченні лексики німецької та української мови. Провідні тенденції розвитку територіальних варіантів. Територіальні дублети і територіальні синоніми.

Тема 13. Загальні проблеми фразеології

13.1. Предмет, завдання і місце фразеології в сучасному мовознавстві.

13.2. Методи дослідження фразеології.

13.3. Вільні словосполучення та їх лексикалізація. Проблема стійкості та ідіоматичності мовних утворень.

13.4. Стійкі словосполучення і фразеологічні одиниці. Межі фразеології.

13.5. Проблеми класифікації фразеологічних одиниць.

13.6. Семантичні опозиції фразеологічних та лексичних одиниць (фразеологічна синонімія фразеологічна полісемія – лексична полісемія фразеологічна антонімія – лексична антонімія).

Тема 14. Спірні питання фразеології та її текстотвірні потенції

14.1. Основні типи фразеологічних одиниць сучасної німецької та української мови та їх коротка характеристика: дієслівні фразеологічні одиниці, парні слова, компаративні сполучення, запозичена фразеологія.

14.2. Специфіка "крилатих" слів, приказок, прислів'їв. Стійкі словесні комплекси, що знаходяться за межами фразеологічного фонду лексичні єдності, фразеологізовані утворення, аналітичні конструкції, типові граматико-стилістичні конструкції.

14.3. Проблема структурно-семантичного моделювання фразеологічних одиниць.

14.4. Стилістичне використання фразеологізмів в художній літературі та публіцистиці.

Тема 15. Лексикографія

15.1. Принципи лексикографії.

15.2. Характеристики окремих типів словників. Парадигматичні словники. Синтагматичні словники. Епідигматичні словники. Перекладні словники

Програма курсу з дисципліни «Теоретична граматика німецької мови»

Тема 1. Морфологія

1.1 Морфологічний склад граматичних класів слів. Проблема частин мови.

1.2 Іменник як граматичний клас. Артиклі.

1.3 Семантико-структурні класи дієслів. Неособові форми.

1.4 Граматичні категорії дієслова.

1.5 Дієслово. Категорія способу. Непряма мова. Поняття модальності. Категорія стану.

Прикметник та його граматичні категорії. Числівник. Прислівник

1.6 ик.

Тема 2. Синтаксис.

2.1 Синтаксичні категорії. Види зв'язку у реченні та засоби їх вираження.

2.2 Речення, його головні і другорядні члени. Типи присудку. Засоби вираження підмету.

2.3 Типи речень. Просте та складне речення. Типи складних речень.

2.4 Складносурядне речення. Сполучники сурядності.

2.5 Складнопідрядне речення. Сполучники підрядності. Комплекс речень.

2.6 Роль порядку слів у німецькій мові. Прямий та зворотній порядок слів.

Програма курсу з дисципліни «Порівняльна грамати́ка німецької мови»

Тема 1. Морфологія

1.7 Морфологічний склад граматичних класів слів німецької та української мов. Проблема частин мови.

1.8 Іменник як граматичний клас. Артиклі.

1.9 Семантико-структурні класи дієслів в німецькій мові. Неособові форми.

1.10 Граматичні категорії дієслова в українській та німецькій мові.

1.11 Дієслово. Категорія способу. Непряма мова. Поняття модальності. Категорія стану.

1.12 Прикметник та його граматичні категорії. Числівник. Прислівник.

Тема 2. Синтаксис.

2.1 Синтаксичні категорії. Види зв'язку у реченні та засоби їх вираження в німецькій та українській мові.

2.2 Речення, його головні і другорядні члени. Типи присудку. Засоби вираження підмету.

2.3 Типи речень. Просте та складне речення. Типи складних речень.

2.4 Складносурядне речення. Сполучники сурядності.

2.5 Складнопідрядне речення. Сполучники підрядності. Комплекс речень.

2.6 Роль порядку слів у німецькій та українській мові. Прямий та зворотний порядок слів.

Програма курсу з дисципліни «Стилістика німецької мови»

Тема 1. Стилістика як наука. Предмет та завдання стилістики. Стилістика в системі наук. Основні поняття стилістики. Поняття стилю. Функціональний стиль. Загальна характеристика функціональних стилів. Класифікація функціональних стилів.

- Тема 2.** Елементи стилю як змінна величина. Домінуючі елементи стилю. Стилєова ознака. Стилєстичне забарвлення. Компоненти стилєстичного забарвлення. Стилєстичнє пласти.
- Тема 3.** Лексичнє елементи стилю. Стилєстично диференцєована та недиференцєована лексика. Стилєстичнє аспекти синонємїї, антонємїї, омонємїї.
- Тема 4.** Локальнє, темпоральнє, їншомовнє, соцїальнє забарвлення лексем.
- Тема 5.** Стилєстичнє потенцїал стїйких словосполучень. Фразеологїзми, їх рїзновиди та стилєстичнє функцїї.
- Тема 6.** Стилєстичнє аспекти словотворення. Транспозицїя, словосклад, афїксацїя, словоскорочення. Експресивнє словотворення.
- Тема 7.** Граматичнє елементи стилю. Морфологїя з точки зору стилєстики. Стилєстичнє потенцїал синтаксису. Стилєстичнє можливостї рїзновидїв речень.
- Тема 8.** Стилєстичнє фїгури та їх функцїї. Класифїкацїя тропїв та фїгур. Фїгури субституцїї (тропи).
- Тема 9.** Фїгури адицїї: повтори, фїгури протилєжностї, накопичення. Фїгури елїмїнацїї, позицїйнє фїгури.
- Тема 10.** Засоби гумору та сатири.
- Тема 11.** Загальнє проблеми макростилєстики. Контекст. Композицїя. Композицїйно-мовленнєвє форми: повїдомлення, розповїдь, опис, динамїчний опис, характеристика.
- Тема 12.** Архїтектонїко-мовленнєвє форми: пряма, непряма та невласне-пряма мова, способи їх передачї. Монолог, дїалог, полїлог.

Програма курсу з дисциплїни «Порївняльна стилєстика нїмецької мови»

- Тема 1.** Контрастивна стилєстика як наука. Предмет та завдання стилєстики. Стилєстика в системї наук. Основнє поняття стилєстики. Поняття стилю. Функцїональнє стилє. Загальна характеристика функцїональних стилїв нїмецької та української мов. Класифїкацїя функцїональних стилїв.
- Тема 2.** Елементи стилю як змінна величина. Домінуючі елементи стилю. Стилєова ознака. Стилєстичне забарвлення. Компоненти стилєстичного забарвлення. Стилєстичнє пласти в нїмецькїї та українськїї мовах.
- Тема 3.** Питання контрастивної стилєстичної лексикологїї. Лексичнє елементи стилю. Стилєстично диференцєована та недиференцєована лексика. Стилєстичнє аспекти синонємїї, антонємїї, омонємїї в нїмецькїї та українськїї мовах.
- Тема 4.** Порївняльна характеристика локального, темпорального, їншомовного та соцїального забарвлення лексем.
- Тема 5.** Контрастивна фразеостилєстика. Стилєстичнє потенцїал стїйких словосполучень. Фразеологїзми, їх рїзновиди та стилєстичнє функцїї. Проблеми перекладу фразеологїчних одиниць.
- Тема 6.** Стилєстичнє аспекти словотворення. Транспозицїя, словосклад, афїксацїя, словоскорочення. Експресивнє словотворення та його роль в нїмецькїї та українськїї мовах.

Тема 7. Питання контрастивної стилістичної граматики. Граматичні елементи стилю. Морфологія з точки зору стилістики. Порівняльна характеристика стилістичного потенціалу німецького та українського синтаксису. Стилiстичні можливості різновидів речень.

Тема 8. Стилiстичні фігури та їх функції. Класифікація тропів та фігур. Фігури субституції (тропи) в німецькій та українській мовах.

Тема 9. Фігури адиції: повтори, фігури протилежності, накопичення. Фігури елімінації, позиційні фігури.

Тема 10. Порівняльна характеристика засобів гумору та сатири в німецькій та українській мовах.

Тема 11. Загальні проблеми макростилістики. Контекст. Композиція.

Композиційно-мовленнєві форми: повідомлення, розповідь, опис, динамічний опис, характеристика та їх функціонування в німецькій та українській мовах.

Тема 12. Архітектоніко-мовленнєві форми: пряма, непряма та невласне-пряма мова, способи їх передачі в німецькій та українській мовах. Монолог, діалог, полілог.

Тематичне наповнення курсу «Практика перекладу німецької мови»

1. Переклад суспільно-політичних текстів. Загальні відомості про німецькомовні країни: Швейцарія, Австрія, Люксембург, Ліхтенштейн. Німецька мова та форми її існування. Економічне та соціальне становище ФРН та німецькомовних країн.

2. Переклад ділової документації. Оформлення документів та ділове листування: Структура ділового листа. Типи ділового листування. Особливості оформлення ділового листа.

3. Лексичні та граматичні особливості перекладу спеціальних текстів (наукові тексти). Переклад складних граматичних конструкцій. Уживана лексика, що застосовується на конференціях.

4. Лексичні та граматичні особливості перекладу спеціальних текстів: юридичні тексти. Загальноуживана лексика та фразеологізми в юридичних текстах.

5. Лексичні та граматичні особливості перекладу спеціальних текстів: медичні тексти. Переклад складних граматичних конструкцій. Переклад термінологічного шару лексики.

6. Лексичні та граматичні особливості перекладу економічних текстів. Економічна термінологія та фразеологія. Німеччина – гроші та банки.

Список рекомендованої літератури

Лексикологія:

Базова

1. Степанова М. Д., Чернышева И.И. Лексикология современного немецкого языка. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Высшая школа, 2003. – 272 с.
2. Искоз А. М., Ленкова А.Ф. Лексикология немецкого языка. – 3-е изд., испр.и доп. – Л.: Просвещение, 1970. – 296 с.
3. Огуй О.Д. Лексикологія німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 416 с.
4. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови: Семантична структура слова. – Х.: Вища школа, Вид-во при ХДУ, 1977. – 114 с.

Допоміжна

5. Девкин В. Д. Практикум по лексикологии немецкого языка. – М.: Высшая школа, 1962. – 254 с.
6. Девкин В. Д. Немецкая лексикография: Учебное пособие для вузов. – М.: Высшая школа, 2005. – 670 с.
7. Ващенко В.С. Українська лексикологія. Семантико-стилістична типологія слів. – Дніпропетровськ: Вид-во ДДУ, 1979. – 127 с.
8. Волох О.Т. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Словотвір. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Вища школа, 1986. – 199 с.
9. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1992. – 586 S.

Інформаційні ресурси

Lexikologie: Die deutsche Gegenwartssprache: Übungsbuch" -

<http://kruchenet.ru/lib/Book-10-66.html>

www.academia-moscow.ru/off-line/_books/fragment_3016.pdf

<http://www.helpforlinguist.narod.ru/lexikology.html>

uz.ref.uz/download.php?id=13380

http://www.leidykla.eu/fileadmin/Kalbotyra_3/59_3/138-146.pdf

[http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/germ1/mitarbeiter/busse/mat/Liste-15-](http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/germ1/mitarbeiter/busse/mat/Liste-15-Lexikologie-1-Grundlagen.pdf)

[Lexikologie-1-Grundlagen.pdf](http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/germ1/mitarbeiter/busse/mat/Liste-15-Lexikologie-1-Grundlagen.pdf)

<http://www.helsinki.fi/~lenk/Lexikologie.htm>

http://www.univie.ac.at/igerm/Lexikologie_der_deutschen_Gegenwartssprache.pdf

Стилістика:

Базова

1. D.Fleischer, G.Michel. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. – Leipzig, 1975.
2. E.Riesel, E.Schendels. Deutsche Stilistik. – Moskau, 1975.
3. E.Riesel. Stilistik der deutschen Sprache. – Moskau, 1963.
4. М.П.Брандес. Стилістика німецького мови. – Москва, 1983.
5. М.П.Брандес. Практикум по стилістиці німецького мови. – Москва, 1983.
6. С.І.Сотникова. Конспект лекцій з курсу стилістики німецької мови. – Харків, 2002. – 56 с.
7. Є.П. Тимченко. Порівняльна стилістика німецької та української мов. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 240 с.

Допоміжна

1. M.Büchle, F.Hindelang. Sprache und wir. – Neusäß, 1982.
2. D.Faulseit. Gutes und schlechtes Deutsch. – Leipzig, 1975.
3. D.Faulseit, G.Kühn. Stilistische Mittel und Möglichkeiten der deutschen Sprache. – Leipzig, 1963.
4. S.M.Iwanenko, A.K.Karpus. Linguostilistische Textinterpretation. – Kiew, 1998.
5. E.Koewel, H.Ludwig. Gepflegtes Deutsch. – Leipzig, 1964.

6. G.Möller. Praktische Stillehre. – Leipzig, 1968.
7. E.Riesel. Theorie und Praxis der linguostilistischen Textinterpretation. – Moskau: Hochschule, 1974.
8. T.I.Silman. Stilanalysen. – L., 1969.
9. Н.В.Бессмертная, Г.К.Грудинина. Лингвостилистическая интерпретация текста.
10. М.П.Брандес. Стилистический анализ. М.: Высшая школа, 1971.
11. М.П. Брандес Стилистика текста: учебник для студентов и аспирантов / М.П. Брандес. – 3-е изд. – М.: Прогресс-Традиция, 2004. – 416 с.
12. Долинин, К.А. Интерпретация текста: учеб. пособие для пед. ин-тов / К.А. Долинин. – М.: Просвещение, 1985. – 288 с.
13. А. И. Домашнев. Интерпретация художественного текста. – М., 1989.
14. В. А. Кухаренко. Інтерпретація тексту. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 272с.
15. Г. Лерхнер, М. Фирле. Введение в лингвистический анализ и интерпретацию художественного текста. – Воронеж, 1991.
16. Одинцов, В.В. Стилистика текста / В.В. Одинцов; отв. ред. А.И. Горшков. – М.: Наука, 1980. – 263 с.
17. Сотникова С.І. Деякі питання стилістики німецької мови. – Харків, 2003. – 56 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.coli.uni-sb.de/~stwa/work/ref3.htm>
2. <http://gedichte.xbib.de/gedichte-begriffe.html>
3. http://www.huberoliver.de/3_1.html
4. http://www.ni.schule.de/~pohl/lernen/technik/techn_02.htm
5. <http://www.uni-magdeburg.de/~iphi/ms/hyper.html>
6. http://www.uni-potsdam.de/u/slavistik/vc/rlmprcht/textling/skripte/skr_kohaerenz.htm

Грамматика:

Базова

1. Бондаренко А.В. Функциональная грамматика. - Л., 1984.
2. Москальская О.И. Грамматика текста.
3. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языков. - М., 2001.
4. Сучасна українська мова під загальною редакцією Білодіда А.В.
5. Виноградов В.В. Русский язык.
6. Admoni W. Der deutsche Sprachbau - М., L., 1966.
7. Grundzüge einer deutschen Grammatik. Autorenkollektiv - Berlin, 1981.
8. Москальская О.И. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. -ML, 1975.

Допоміжна

1. З.Н. Роганова. Пособие по переводу с немецкого на русский язык. -М., 1961.

2. Практический курс перевода научно-технической литературы. Коллектив авторов., - М. 1972.
3. В.П. Кривенко. Курс лекций по теоретической грамматике немецкого языка. - Х., 2002.
4. Данильченко Д.О., Кривенко В.П. Навчальні матеріали з усного послідовного перекладу. - Х., 2005.
5. V. Krivenko. Bedeutung und Gebrauch der Zeitformen im Deutschen. Charkiw., 2007.

Інформаційні ресурси

1. www.deutschland.de
2. <http://www.bmbf.de/>
3. www.germanistenverband.de
4. www.gidialog.de

Практика перекладу

Базова

1. Вступ до усного послідовного перекладу: Навчальні матеріали на основі німецької мови / Данильченко Д.О., Кривенко В.П., Прасол К.Ю. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2005. – 48 с.
2. Григорова О.В., Гарань Л.М., Салькова Л.Л. Geschäftlicher Schriftverkehr: Навчальний посібник з німецької мови. / Під заг. редакцією проф. В.В. Дайнеко. – Канів: Склянка часу, 2005. – 272 с.
3. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
4. Латышев Л.К. Курс перевода (эквивалентность перевода и способы ее достижения). – М.: МО, 1981. – 248 с.

Допоміжна

5. Архипов А.Ф. Самоучитель перевода с немецкого языка на русский. – М.: Высшая школа, 1991. – 255 с.
6. Безуглая Л. Р. Анализ поэтического текста: Дополнительные материалы к курсу теории и практики перевода (немецкий язык) для студентов факультетов иностранных языков / Л.Р. Безуглая. – Х.: ХНУ имени В.Н.Каразина, 2012. – 72 с.
7. Брандес М.П. Переводческая стилистика (немецкий язык). – М.: Высшая школа, 1988. – 127 с.
8. Деловая переписка: правила написания немецких деловых писем; типовые фразы и обороты; образцы писем и документов. Изд. 2-е, исправленное. – М.: ЭТС, 2001. – 240 с.
9. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад. – Л., 1989.
10. Коваль А.П. Культура ділового мовлення: писемне та усне спілкування. – Київ: Вища школа, 1982. – 288 с.
11. Ковганюк С. Практика перекладу. – Харків: Наука, 1989. – 219 с.
12. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. – М.: ЄТС, 2002. – 424 с.

13. Немецко-русский и русско-немецкий словарь «ложных друзей переводчика»/ Составил К.Г.М. Готлиб. – М.: СЭ, 1972. – 448 с.
14. Огуй О.Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. – Чернівці: Рута, 2004. – 256 с.
15. Тимченко Є.П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 240с.

Інформаційні ресурси

1. Відеокасети: „KUBUS“,
2. Аудіокасети: „DSH“, „Mit Deutsch in Europa“, „Auf neuen Wegen“.
3. CD-ROM „Marktplatz“
4. CD-ROM „Deutschland im Bild“.
5. DVD „Projekt EU-Parlament“ (KUBUS)
6. www.deutschland.de
7. www.europarl.com
8. <http://www.dw-world.de>
9. <http://www.goethe.de>
10. <http://www.wirtschaftsdeutsch.de>
11. <http://www.tatsacheneuberdeutschland.de>